

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

JOGEGYENLŐSÉGÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII-EJMCS/5/3 (2024)

MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2024. NOVEMBER 6.

Helyszín: 1055 Budapest, Nádor u. 22. II. emeleti tárgyaló

Időpont: 2024. november 6. 10.00 óra

Tárgy: Jogegyenlőségért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Répássy Róbert parlamenti államtitkár, a Jogegyenlőségért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke köszöntötte a résztvevőket. Tájékoztatta a tagokat, hogy érkezett javaslat a napirend kiegészítésére, valamint az ügyrend módosítására a Háttér Társaság részéről. Továbbra is javasolja a kiküldött napirendi pontok tárgyalását. A munkacsoport ügyrendjét a legutóbbi ülésen mindenki elfogadta. Az akkor elmondott ügyrendi javaslatokat megkaptuk most írásban.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) elmondja, hogy a legutóbb szóban tett javaslatot. Az új felvetésről szeretné, ha a tagok szavaznának a mai ülésen. Az ügyrend kiegészítés a szexuális és vallási kisebbségek jogai érvényesülésének vizsgálatára, a munkacsoporthoz történő csatlakozás módjára, az évenként kétszeri ülésezésre és a rendkívüli ülés elutasításának indoklására tesz javaslatot.

Vicsek Ferenc (Magyar újságírók Országos Szövetsége) kérdezi, hogy mi Elnök Úr véleménye a javaslattal kapcsolatban.

Dr. Répássy Róbert államtitkár elmondja, hogy az ő álláspontja szerint az elfogadott ügyrend megfelelő, továbbra is annak fenntartását támogatja. Azon módosítási javaslat, hogy a Jogegyenlőségért Felelős Tematikus Munkacsoport évente kétszer ülésezzen, támogatható, a gyakorlatban ez így is történik. A munkacsoport által le nem fedett csoportok beemelése az ügyrendbe nem indokolt, hiszen a tematikus munkacsoportok úgy kerültek kialakításra, hogy a lehető legszélesebb érintetti kört fedjék le. A rendkívüli ülés összehívása elutasításának indoklását elfogadhatónak tartja.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) kifejti, hogy a munkacsoportoz való csatlakozás lehetősége nem rendezett. El tudja fogadni, hogy ez a javaslat ne a Jogegyenlőségért Felelős Tematikus Munkacsoport ügyrendjébe, hanem az Emberi Jogi Munkacsoport ügyrendjébe kerüljön bele. A célcsoportok nevesítése kapcsán megjegyzi, hogy két olyan csoport van, amely a tematikus munkacsoportokban nem kap védelmet, ezek az LMBT emberek, valamint a vallási kisebbségek. A nemzetközi jelentésekben is mindig megjelenik ez a kritika.

Dr. Répássy Róbert államtitkár hangsúlyozza, hogy a tematikus munkacsoport a Kormány munkacsoportja, amely a kormányzati és a civil szervezetek közötti konzultációs fórum. A munkacsoportok feladatköre a Kormány statútumához igazodik. Ezt a változtatást nem támogatja. Mindez természetesen nem azt jelenti, hogy a munkacsoport nem foglalkozik a szexuális és vallási kisebbségekkel. Kéri, hogy a tagok szavazzanak a Háttér Társaság javaslatáról.

Dr. Pintér Imre (Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány) egyetért a Háttér Társaság javaslatával, de az is igaz, hogy a két nevezett kisebbség témája folyamatosan tárgyalásra kerül, tehát elfogadható, hogy az ügyrend II.1 a) pontjában nincsenek külön nevesítve.

Dr. Répássy Róbert államtitkár támogatja, hogy az ügyrend IV.1. pontjában az évenkénti egyszeri szövegrész helyett évenként kétszeri kerüljön átvezetésre, valamint a IV.3. pontba bekerüljön az, hogy a rendkívüli ülés összehívásának elutasítását indokolni kell. Kéri, hogy ezen két javaslatról szavazzanak a tagok.

A tagok ezt a javaslatot öt igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadták.

Dr. Répássy Róbert államtitkár szavazásra bocsátja azt a javaslatot is, hogy az ügyrend II.1. a) pontja kerüljön kiegészítésre azzal, hogy a munkacsoport feladata a más tematikus munkacsoportok által le nem fedett vallási közösségek és szexuális és nemi kisebbségek jogai érvényesülésének figyelemmel kísérése.

A tagok a javaslatot egy igen, egy tartózkodás és három nem szavazattal nem fogadták el.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) szerint a csatlakozás kapcsán egyértelművé kell tenni, hogy a tagsághoz jelentkezni kell, amiről az Emberi Jogi Munkacsoport elnöke dönt. A meghívotti és a tagi státusz fenntartása nem szerencsés.

Dr. Répássy Róbert államtitkár válaszában kifejti, hogy az Emberi Jogi Munkacsoport tárcaközi és állami szervezetekkel működő munkacsoport, amely különféle tematikus munkacsoportban konzultál a civil szervezetekkel. Meghívást kaphat mindenki, aki igazolni tudja tevékenységét működési területén.

Dr. Pintér István (Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány) felhívja a figyelmet, hogy ismeretek nélkül ne minősítsünk civil szervezeteket.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) kéri, hogy ha nem is az ügyrendben, de legalább az Emberi Jogi Munkacsoport honlapján legyen arról tájékoztató, hogyan lehet csatlakozni. 2011-2012-ben a civil szervezetek kiválasztása nyílt pályázat útján valósult meg. Azóta hosszú idő eltelt, sok szervezet megszűnt, újak alakultak, akik így nem tudnak bekapcsolódni a munkacsoport tevékenységébe.

Dr. Répássy Róbert államtitkár kifejti, hogy a Háttér Társaság által javasolt szövegtervezet tulajdonképpen a valós gyakorlatot tükrözi. Az ügyrend jelenleg is tartalmazza azt, hogy a civil szervezeteket az Emberi Jogi Munkacsoport elnöke és alelnöke kéri fel a tematikus munkacsoportban való felvételre.

Vicsek Ferenc (Magyar Újságírók Országos Szövetsége) javasolja, hogy a munkacsoportok vezetői évente vizsgálják felül a meglévő tagokat és a csatlakozási kérelmeket.

Dr. Pintér István (Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány) megjegyzi, hogy a felülvizsgálatnak veszélyei is lehetnek.

Dr. Répássy Róbert államtitkár felteszi szavazásra a javaslatot a III.3. pont kiegészítésére vonatkozóan.

Egy igen, négy nem szavazattal, tartózkodás nélkül a javaslatot a munkacsoport elvetette.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) kérdezi, hogy napirend kiegészítési javaslatait milyen formában és kidolgozottsággal szükséges elküldenie.

Dr. Répássy Róbert államtitkár válaszában kifejti, hogy témamegjelölés és rövid bemutatás elegendő, amely alapján horizontális téma esetén a munkacsoport is tárgyalhat a javaslatról, egyéb esetben elképzelhető, hogy a kormányzati felelőssel való közvetlen kapcsolatfelvételt fogja ajánlani.

Dr. Répássy Róbert államtitkár az ügyrendi kérdések megtárgyalását követően átadja a szót Szalay-Bobrovniczky Vince helyettes államtitkárnak.

1. napirend: Az antiszemitizmus elleni nemzeti stratégia bemutatása

Előterjesztő: Szalay-Bobrovniczky Vince civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, Miniszterelnökség

Szalay-Bobrovniczky Vince helyettes államtitkár elmondja, hogy az antiszemitizmus elleni októberi uniós munkacsoport ülésen kiderült, hogy vannak olyan országok (pl. Litvánia), akik jelezték, hogy a kérdésben nem fogadtak el stratégiát és a jövőben sem terveznek ilyent.

Mindkét stratégia kidolgozása kapcsán a lehető legszélesebb körben egyeztetett a Miniszterelnökség a civil szervezetekkel. A kormányzati stratégiák nem tudnak vitaanyagként is funkcionálni, de az ellentétes véleményeket igyekeznek tükrözni a szövegekben.

A vállalások között szerepel, hogy visszaszorítjuk a BDS mozgalmat, amely Izrael állam aláadására irányul. A magyar Kormány a fellép a zsidó vallási hagyományok korlátozása ellen, a kóser vágás tekintetében például többször is megnyilvánult az európai uniós fórumokon,

amelynek meglétét fontosnak és támogatandónak tartja. Az International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) antiszemitizmus definícióját a Kormány átvette és szeretné, ha az minél szélesebb körben és gyorsabban elterjedne. A sport világában több klub (pl. Ferencváros, MTK) kampányokat folytatott le az előítéletek felszámolása ellen.

A fentiekén kívül a magyar Kormány vállalta, hogy a szerb kormánnyal együtt emlékhelyet hoz létre Bor városában.

Szeretnék folytatni a zsinagóga felújítási programokat is a költségvetési teherbíróképesség függvényében.

A zsidó közösség biztonságát a magyar Kormány garantálni tudja. A Tett és Védelem Alapítvány a Kormány megbízására végzi az antiszemita tevékenységek monitorozását. A Tett és Védelem Alapítvány javaslatokat és bírálatokat is meg tud fogalmazni, ez az oka annak, hogy a nevezett tevékenységet egy civil szervezet látja el.

A Milton Friedman Egyetem 3 évre lebontva 7 milliárd Forint állami támogatásban részesül. Elkezdődött az Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem felújításának előkészítése is. A Szeretetkórház 2,8 milliárd Forintban fog részesülni a felújítási munkálatok befejezésének támogatásaként.

Szalai Kálmán (Tett és Védelem Alapítvány) a stratégia terjedelmes, a szerkezete követi az Európai Unió antiszemitizmus elleni stratégiáját, bár utóbbi jóval kevesebb konkrétumot tartalmaz, főleg, ami a költségvetési vállalásokat jelenti. Három pilléren alapul: az antiszemitizmussal szembeni fellépésen és annak monitorozásán, a jogi kereteken és az oktatás témakörén. A Régiók Bizottságában az uniós stratégia megvitatása során a Tett és Védelem Alapítvány jelezte, hogy az uniós stratégia az oktatás terén nagyon hiányos. Ezzel szemben Magyarországon immár tizenöt éve a zsidó oktatási szakértői csoport öt évente lehetőséget kap a zsidósággal kapcsolatos tananyagok tartalmi felülvizsgálatára. Ezt az egyedülálló kezdeményezést szerették volna továbbadni más országokba is, eddig sikertelenül.

Szalai Kálmán hozzáteszi, hogy Európában az a bevett gyakorlat, hogy az antiszemita cselekmények monitorozását civil szervezetek végzik. A jogalkotás és a jogalkalmazás terén fontos megemlíteni a közösség elleni uszítást, amely a gyűlöletre és az erőszakra uszítás cselekményét is tartalmazza. A nemzetszocialista vagy kommunista rendszer bűneinek nyilvános tagadása nevű bűncselekmény minden, a holokausztagadással összefüggő megnyilatkozást szankcionál és a jogalkalmazás kialakította a megfelelő gyakorlatot is hozzá. Ez a fajta bűncselekmény mára el is tűnt a közéletből. A nyomozások szakszerűsége az ilyen

jellegű bűncselekmények kapcsán biztosított, a rendőrség kellő felkészültséggel kezeli a felmerülő ügyeket.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) sajnálja, hogy későn kapták meg a dokumentumot. A kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012 (II.12.) Korm.rendeletben szereplő kritériumoknak a stratégia nem felel meg teljes mértékben. A stratégia társadalmi vitája is elmaradt, holott a kidolgozására két év állt rendelkezésre. A gyűlöletbeszéd kapcsán valóban történtek jogalkotási lépések, de ezek a jogalkalmazást érdemben nem változtatták meg. Az ügyészség továbbra sem indít eljárásokat sok esetben, mert túl tágan értelmezi a véleménynyilvánítás szabadságát. Polgári jogi jogkövetkezmény azért nincs, mert nehéz alperest találni. A bíróság nem vezet statisztikát ezekről a bűncselekményekről. A kurucinfo és a Szent Korona Rádió továbbra is működik, holott sok jogellenes tartalmat közölnek. A digitális szolgáltatásokról szóló uniós rendelet nyomán elindult a megbízható bejelentői rendszer, amely nagyon szigorú követelményeket határoz meg, a civil szervezetek nem tudnak ennek megfelelni.

Dombos Tamás hangsúlyozza továbbá, hogy a holokausztnak homoszexuális áldozatai is voltak, akikről ritkán esik szó, a legutóbbi Élet Menetén sem olvasták fel ezt az áldozati kört. A Háttér Társaságot sosem kérdezték meg a tananyagok véleményezéséről, ebben ők szívesen részt vennének. Felveti a kérdést, hogy milyen időtávra szól a stratégia, lesznek-e cselekvési tervek, hogy történik majd a nyomonkövetés.

Szalay-Bobroviczky Vince helyettes államtitkár válaszában elmondja, hogy a rendőrség érthető módon nem vállalhatja fel a cselekmények antiszemita jellegének megítélését. A nők, a romák és az LMBTQ közösség tananyaghoz való hozzászólását támogathatónak tartja. A kurucinfo amerikai szerverről működik, nem tudja pontosan, hogy milyen lehetőség van a blokkolásra.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) kiemeli, hogy a blokkolást bírósági határozat alapján a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság látja el az internetszolgáltatókon keresztül.

Szalay-Bobroviczky Vince helyettes államtitkár hangsúlyozza, hogy ő nem adott arra vonatkozó utasítást, hogy az Élet Menete megemlékezésen nem lehet a homoszexuális áldozatokról beszélni, az erre vonatkozó észrevételt továbbítja Gordon Gábor elnök úr felé.

Helyettes Államtitkár Úr elmondja, hogy a nemzeti stratégia valóban nem egy klasszikus kormányzati stratégia, inkább egy kompendium. Ennek elfogadására a magyar államnak nem volt kötelezettsége. A stratégiával érintett területen nehéz költségtervet készíteni. Az osztrák

stratégia a leghosszabb a stratégiák közül, nagyon alapos, de fontos hozzátenni, hogy ők még a munka elején járnak.

Szalai Kálmán (Tett és Védelem Alapítvány) a kurucinfo kapcsán elmondja, hogy a Tett és Védelem Alapítvány bejelentése nyomán két tiltó bírósági határozat is született, a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság intézkedett is a letiltásról, de sajnos más elérési úton továbbra is eljuttatták a tartalmakat az olvasókhöz. Nyugat-Európában virágzik a náci jelképek kereskedése, a témában tett javaslatot a magyar Országgyűlés el is fogadta, de sajnos az Európai Bíróság szűrőjén fennakadt. A közösség elleni uszítás és a közösség elleni erőszak kapcsán a Tett és Védelem Alapítvány pozitív jogalkalmazási gyakorlatot tapasztalt.

Dr. Répássy Róbert államtitkár hozzáfűzi, hogy régiségvásárokon is gyakran felbukkannak náci jelképek, katonai jelvények, felszerelések.

Dr. Pintér István (Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány) egy anomáliára szeretné felhívni a figyelmet. A Háttér Társaság tulajdonképpen az internet cenzúráját szeretné. A magyar rendőrség és a magyar ügyészség kritikáját nem tartja elfogadhatónak. Az eltávolítást a jó nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező Háttér Társaság sem tudja megoldani. Valójában ez egy szuverenitási kérdés.

2. napirend: Beszámoló a rasszizmus és idegengyűlölet elleni nemzeti stratégia jelenlegi helyzetéről

Előterjesztő: Szalay-Bobrovniczky Vince, civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, Miniszterelnökség

Szalay-Bobrovniczky Vince helyettes államtitkár hangsúlyozza, hogy a rasszizmus és idegengyűlölet elleni nemzeti stratégia az elkészítésének fő felelőse a Miniszterelnökség, de több tárca is érintett.

A stratégia bemutatja a nemzetközi és hazai szabályozást, a jogvédő intézményeket, a bűnüldöző szervek fellépését.

A Magyarországon elismert kisebbségek közül a romák száma a legnagyobb, a népszámlálás szerint 209.909 fő, ezért szerepelnek ők első helyen a kisebbségek között. A szegregáció kérdésében 2015 óta kötelezettségszegési eljárás van folyamatban hazánkkal szemben, mert az Európai Unió véleménye szerint az egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló irányelvnek nem tudunk teljes mértékben megfelelni.

A stratégia foglalkozik a nők, a fogyatékossgal élők, a menekültek, valamint az ukrainai háború elől menekülők helyzetével. Az orosz-ukrán háború kitörése óta közel 240 ezer ideiglenes tartózkodási engedély került kiadásra és mintegy 1,5 millió ukrán állampolgár lépte át a magyar-ukrán, illetve a magyar-román határt.

Fontos kitétel, hogy a vendégmunkásokkal szemben semmilyen diszkrimináció nem alkalmazható.

A stratégiában szerepel az LMBTQ közösség védelme is, amely a magyar Alaptörvényen alapul.

A munkaanyag tesz javaslatokat többek között a nők és a roma közösség helyzetének javítására is.

Vicsek Ferenc (Magyar Újságírók Országos Szövetsége) kérdezi, hogy javaslatait hogyan tudja becsatornázni.

Szalay-Bobroviczky Vince helyettes államtitkár kiemeli, hogy az észrevételeket azok súlya szerint fogják kezelni, írásban kéri őket elküldeni.

Vicsek Ferenc (Magyar Újságírók Szövetsége) továbbá elmondja, hogy a munkaanyag megközelítése nem teljes, a közösségi média nem kap benne figyelmet. A gyűlöletbeszéd átkerült a közösségi térbe, ez a politikai életben is tetten érhető.

Szalay-Bobroviczky Vince helyettes államtitkár kéri, hogy a munkaanyaghoz fűződő javaslatok konstruktívak és reálisak legyenek. Örömmel fogadja a média szempontú javaslatokat.

Dr. Pintér István (Magyar Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány) elmondja, hogy a nők helyzetével kapcsolatos viták sokszor elfedik a lényegét. A preventív megközelítés lenne fontos (például Nők 40 + nyugdíjlehetőség kihasználása kapcsán).

Szalai Kálmán (Tett és Védelem Alapítvány) hozzáfűzi, hogy az X-en kívül a közösségi médiában nem lehet rákeresni a gyűlöletbeszédre, emiatt nehéz ezeket a tartalmakat megtalálni. A közösségi média szolgáltatók sok esetben bírósági ítélet ellenére sem veszik le a sértő tartalmakat.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) fog érdemi írásos javaslatot küldeni. A sérülékeny társadalmi csoportok védelmét nem ez a stratégia kellene tartalmazza, több csoportra vonatkozóan már készült stratégia. Hogyan viszonyul ez a munkaanyag a már létező stratégiákhoz? Beavatkozási irányok nincsenek a munkaanyagban. Az előítéletekkel

kapcsolatban rengeteg mérés létezik hazánkban, ezeket nem tartalmazza a dokumentum. Ez a fajta alátámasztás hiányzik az antiszemitizmus stratégiából is. A fizikai antiszemitizmus alacsony Magyarországon, de ez nem érinti az antiszemitizmus egyéb dimenzióit. Magyarországon minden harmadik ember antiszemita, ezt Kovács András kutatására alapozza.

Szalay-Bobroviczky Vince helyettes államtitkár válaszában kifejti, hogy a sérülékeny társadalmi csoportok megjelenése a munkaanyagban akkor érthető, ha az elnevezésben a megkülönböztetés elleni kifejezésre is figyelünk. A Kovács András által készített kutatás eredményeit nem tartja valósnak. Magyarországon antiszemita atrocitások lényegében nem történnek.

Dr. Répássy Róbert államtitkár szerint nem szerencsés egy kormányzati stratégiában kijelenteni, hogy a magyar lakosság mekkora része antiszemita.

Szalay-Bobroviczky Vince helyettes államtitkár úgy véli, hogy december folyamán elkészül a rasszizmus és idegengyűlölet elleni nemzeti stratégia.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) megjegyzi, hogy a stratégiaalkotásnak van egy módszertana, ahol elsők a civil szervezetek véleményét lenne célszerű bekérni. Ezt kell követnie az indikátorok meghatározásának, majd a költségek hozzárendelésének.

Dr. Répássy Róbert államtitkár felveti az alapvető jogok biztosa által használt alapjogi katalógust, amely a stratégiaalkotás alapja lehet.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) javasolja felvenni egy későbbi ülés napirendjére a nemzetközi kötelezettségek teljesítését. Más országokban vannak jó gyakorlatok az ilyen ajánlások nyomkövetésére.

Dr. Répássy Róbert államtitkár kéri, hogy a munkacsoport emberi jogi jogsértésekre koncentráljon konkrét ügyeken keresztül. További észrevétel hiányában megköszöni a részvételt és berekeszti az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: dr. Tollas Orsolya vezető -kormányfőtanácsos

Jóváhagyta: dr. Répássy Róbert parlamenti államtitkár, EJMCS/TMCS elnök